

hel Artikel: *Et afgørende Skridt. Flaadens Officerer udtale sig om Københavns Landbefæstning.* — Og det hedder saa i denne Artikel, at man skal oplyse, at 90 tjenestegørende Officerer i Søværnet have haft Lejlighed til at tage Stilling til en saadan Fællesudtalelse, for hvis vigtigste Indhold der i den paagældende Artikel er gjort Rede, og at kun fire ikke have villet tiltræde denne Fællesudtalelse. — Overfor dette erklærede saa Viceadmiral Wandel i „Berlingske Tidende“ den 23. December, at det umuligt kunde forholde sig saaledes. „Denne Meddelelse“, siger han, „er fuldstændig urigtig og maa være det alene af den Grund, at en slig Optræden af et Officerskorps vilde være ganske uforenelig med de militære Love og derfor ikke vilde være bleven tilladt. Jeg anser det for min Pligt straks at nedlægge denne Indsigelse for at værne det Korps, jeg har den Ære at kommandere, mod den Beskyldning for Indisciplin, som angives i den omhandlede Artikel.

C. F. Wandel,
Viceadmiral,
Chef for Søofficerskorpset.“

Det var altsaa Anledningen, og da der blev skrevet derom i Aviserne, fandt jeg, der var Lejlighed til at lade Ministeriet tilskrive Viceadmiralen, saaledes som jeg nu har oplæst, at Ministeriet paa et Tidspunkt, hvor Forsvarssagens Ordning var til Overvejelse dels i Ministeriet og dels af Lovgivningsmagten og i Forsvarskommissionen, maatte finde det uforeneligt med de militære Pligter, at Officererne udtalte sig, og at dette ogsaa var uforeneligt med den Loyalitet, som Regeringen skulde kunne regne paa hos Officerskorpset. Som det høje Ting vil se, siges det her i denne Skrivelse, at Ministeriet finder det nødvendigt under saadanne Forhold, hvor Lovgivningsmagten har Sagen til Overvejelse i en Kommission, og hvor den overvejes hos Ministeriet, at Officerskorpset ikke træder agiterende op i Sagen. Det er Hovedsagen derved, og jeg maa selvfølgelig fastholde fremdeles, at Ministeriet her ser fuldkommen korrekt paa Tingene.

Det vilde være urimelige Tilstande efter mit Skøn, hvis man havde det saaledes, at Ministeren i Overensstemmelse med Rigsdagens Beslutning var bunden, saa at han ikke kunde udtale sig, før de af Rigsdagen besluttede Afgørelser forelaa, og at Officerskorpsernes Spidser ligeledes vare bundne til ikke at udtale sig — i Forsvarskommissionen sidder jo Viceadmiral Wandel, Søofficerskorpsets første Mand,

sammen med en anden Søofficer, og ligeledes sidder der i Kommissionen den kommanderende General sammen med en anden Landofficer, og de kunne og maa ikke udtale sig —, medens samtidig Løjtnanter og andre Officerer kunde agitere saa meget, de vilde. Jeg tror derfor, det har været til Gavn baade for selve Forsvarssagen og for Officerskorpserne, at dette Forbud er kommet frem, thi det vilde have været til ubodelig Skade netop for disse Korpser, om Agitationen kunde have faaet Lov til at gaa videre i det Spor, som det saa ud til, at den vilde slaa ind paa. De, som have haft saa stor Iver for at faa den omtalte Agitation ført frem, have maaske haft en god Villie til at ordne Sagen, men de have valgt en meget uheldig Fremgangsmaade.

Dette er altsaa Anledningen til, at Sagen er kommen frem, og jeg har nu oplyst Tinget om, hvorledes den er kommen frem. Det høje Ting ved altsaa, at dette Forbud gælder den nuværende Situation, altsaa det nuværende og daværende Tidspunkt, og som saadant vil det ogsaa blive opretholdt. Men der skal ikke lægges mere ind deri, end der er.

Forespørgeren (Ellinger): Vi have nu faaet Sandheden frem angaaende dette Forbud. Det viser sig altsaa, at det er blevet forbudt Marinens Officerer at udtale sig offentligt om Ting, der vedrøre Landets Forsvarssag, at udtale sig baade enkeltvis og flere i Forening, og Forbudet er kommet direkte fra Ministeriet. Dette anser jeg for højst betegnende for de Tider, vi leve i, og tillige for Arten af de Meddelelser, som en Minister giver Rigsdagen. Men før jeg kommer dertil, vil det forekomme mig heldigt, at vi faa lidt Klarhed over Tingene, saa at vi komme ud af det Vildnis, som den højtærede Forsvarsministers Udtalelser i Folketingets Møde den 15. Januar førte Tinget ind i. Grundlovens § 94 siger: „For Krigsmagten ere de i §§ 80, 87 og 88 givne Bestemmelser kun anvendelige med de Indskrænkninger, der følge af de militære Loves Forskrifter“. Af disse 3 Paragraffer handler § 80 om Anholdelse, og den kan jeg derfor forbigaa her. § 87 siger: „Borgerne have Ret til uden foregaaende Tilladelse at indgaa Foreninger i ethvert lovligt Øjemed. Ingen Forening kan ophæves ved en Regeringsforanstaltning. Dog kunne Foreninger foreløbigt forbydes, men der skal da straks anlægges Sag imod Foreningen til dens Ophævelse.“ Det er altsaa paa dette Punkt,